

PRAKSISOVERSIGT · MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

Praksisoversigt over kystbeskyttelse

Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis om tilladelse, vilkår og bidragsfordeling efter kystbeskyttelsesloven

Version 2 · Opdateret 8. sep. 2026 · 50 afgørelser · 2017-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Kystbeskyttelse – diger, høfder, bølgebrydere, skråningsbeskyttelse, højvandsmure og strandfodring – reguleres af kystbeskyttelsesloven, hvor kommunalbestyrelsen efter 2018-reformen både meddeler tilladelse efter § 3 og fastsætter bidragspligt efter § 9 a i kommunale fællesprojekter. Miljø- og Fødevareklagenævnet er klageinstans og prøver som hovedregel kun retlige spørgsmål, mens den kysttekniske vurdering af behov og metodevalg er et kommunalt skøn, nævnet ikke kan tilsidesætte. Praksisoversigten kortlægger, hvad Miljø- og Fødevareklagenævnet faktisk lægger vægt på: kravet om en konkret og dokumenteret afvejning af hensynene i § 1, stk. 1, præcisionskravet til vilkår om kompenserende sandfodring, grænsen mellem private § 3-ansøgninger og fællesprojekter efter kapitel 1 a, samt saglighed og proportionalitet i bidragsfordelingen. Materialet omfatter knap 50 nævnsafgørelser fra 2017 til 2026 suppleret af landsretspraksis om prøvelsen af nævnets afgørelser.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Miljø- og Fødevareklagenævnet prøver kun retlige spørgsmål efter kystbeskyttelseslovens § 18, stk. 1 – den kysttekniske vurdering af, om der er behov for kystbeskyttelse, og hvilken sikringstype der er bedst egnet, er skønsmæssig og afvises fra realitetsbehandling.
- 02** I kommunale fællesprojekter igangsat efter § 1 a kan afgørelsen efter § 3, stk. 1, påklages i sin helhed efter § 18, stk. 3, men nævnet tilsidesætter i praksis alligevel ikke kommunens faglige vurderinger, når de er sagligt begrundede.
- 03** Miljø- og Fødevareklagenævnet kræver, at kommunen foretager en konkret, individuel og dokumenteret helhedsafvejning af samtlige hensyn i § 1, stk. 1 – en tilladelse uden dokumentation for behovet eller for anlæggets tekniske egnethed ophæves som behæftet med væsentlig retlig mangel.
- 04** Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser, at kommunen kan nøjes med at henvise til et fremtidigt, endnu ikke vedtaget fodringsprojekt: et vilkår om kompenserende strandfodring skal være præcist, retskraftigt og håndhæveligt og skal dække hele det aktive kystprofil samt læsideerosion nedstrøms anlægget.
- 05** Miljø- og Fødevareklagenævnet kræver, at projekter, der berører flere grundejere uden fuld enighed – herunder grundejere, der alene berøres økonomisk via bidragspligt – behandles efter reglerne om kommunale fællesprojekter i kapitel 1 a og ikke efter § 3 om private ansøgninger.

- 06** Bidragspligt efter § 9 a forudsætter ikke direkte beskyttelse: også ejere, der opnår "anden fordel" – adgangsvej, forsyningsledninger, rekreativ værdi – kan pålægges bidrag, og "ejere af fast ejendom" omfatter efter nævnets praksis ledningsejeres tekniske installationer.
- 07** Miljø- og Fødevarerklagenævnet accepterer objektive, gradueringsbaserede fordelingsmodeller (terrænkote fra Danmarks Højdemodel, andele efter beliggenhed og bygningsmasse) som forenelige med lighedsgrundsætningen og proportionalitetsprincippet.
- 08** Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser fordelingsmodeller, der tildeler ensartede bidrag uden konkret undersøgelse af den enkelte bidragspligtiges faste ejendom og opnåede nytte – særligt over for forsyningsselskaber, hvor gennemsnits- og kundetalsbetragtninger er blevet underkendt.
- 09** Bilag IV-arter er ikke et hensyn, der indgår i afvejningen efter § 1 – de skal varetages efter habitatreglerne, og inddragelse af dem i § 1-afvejningen er et usagligt hensyn, der medfører ugyldighed.
- 10** En væsentlighedsvurdering efter kysthabitatbekendtgørelsen er en selvstændig afgørelse, der skal træffes og begrundes særskilt; den kan ikke erstattes af en afgørelse efter den almindelige habitatbekendtgørelse eller alene indgå som et element i § 1-afvejningen.
- 11** Klageberettigelse efter § 18 a, stk. 1, nr. 3, kræver en kvalificeret, individuel berøring – en ideelt betonet interesse i natur, miljø eller formalia er ikke nok, heller ikke for beboere i første række til projektområdet.
- 12** Klagefristen på 4 uger efter § 18 a, stk. 4, administreres restriktivt, men begynder efter et almindeligt forvaltningsretligt princip først at løbe over for en part, når parten selv har modtaget afgørelsen.
- 13** Kommunens afgørelser efter §§ 19 a-19 c om påbud og tilsyn kan ikke påklages til nævnet, jf. § 18, stk. 2 – heller ikke en afgørelse om ikke at meddele påbud.
- 14** Spørgsmål om erstatning i anledning af ekspropriation efter § 6 hører under taksationsmyndighederne, mens nævnet alene prøver ekspropriationsbeslutningens lovlighed, nødvendighed, aktualitet og proportionalitet.

Retsgrundlaget: formålsafvejningen i § 1 og kompetencesamlingen hos kommunerne i 2018

§ 1

Kystbeskyttelseslovens formålsbestemmelse fastlægger både målet og den obligatoriske afvejning. Efter [Kystbeskyttelsesloven § 1, stk. 1](#) er formålet "at beskytte mennesker og ejendom ved at reducere risikoen for oversvømmelser eller kystnedbrydning fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet", og dette formål varetages ved en afvejning af seks hensyn:

1. Behovet for kystbeskyttelse.
2. Økonomiske hensyn ved projekter omfattet af kapitel 1 a.
3. Kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet.
4. Rekreativ udnyttelse af kysten.

5. Sikring af den eksisterende adgang til og langs kysten.
6. Andre forhold.

Selve tilladelseskravet står i [Kystbeskyttelsesloven § 3, stk. 1](#), der omfatter søterritoriet, strandbredder og andre kyststrækninger uden sammenhængende landvegetation samt arealer inden for 1.000 m fra, hvor vegetationen begynder. Kompetencen ligger hos kommunalbestyrelsen, jf. [§ 3, stk. 2](#), og kommunalbestyrelsen for de grundejere, der opnår beskyttelse, meddeler tilladelse til foranstaltninger på søterritoriet, jf. [§ 3, stk. 3](#). Der kan stilles vilkår, herunder om vedligeholdelse og sikkerhedsstillelse, jf. [§ 3, stk. 6](#), og vilkårene kan tinglyses for ejerens regning, jf. [§ 3, stk. 7](#).

En central konsekvens af 2018-reformen er den samlede tilladelse: efter [Kystbeskyttelsesloven § 3 a, stk. 1](#) erstatter en § 3-tilladelse de tilladelser og godkendelser, der ellers ville være nødvendige efter naturbeskyttelsesloven, skovloven og jagt- og vildtforvaltningsloven, og tilladelsen skal oplyse, hvilke afgørelser den erstatter, jf. [§ 3 a, stk. 3](#). Nævnet har draget den retlige konsekvens heraf i **24/02065 og 24/02067 – afgørelsen om 38 høfder ved Hesseløje**:

Nævnet påpegede desuden, at en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3 a, stk. 1 erstatter nødvendige tilladelser efter bl.a. naturbeskyttelsesloven, og at de hensyn, som den inkluderede lovgivning varetager, indgår med samme vægt som de øvrige hensyn i § 1.

Rammen for kommunale fællesprojekter er [Kystbeskyttelsesloven § 1 a](#): kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der skal udføres anlæg til beskyttelse af flere ejendomme, og enhver, der kan opnå beskyttelse eller anden fordel, kan anmode kommunen om at igangsætte processen, jf. [§ 1 a, stk. 2](#). Kommunen træffer derefter afgørelse om, hvorvidt sagen skal fremmes, jf. [§ 2 a, stk. 1](#).

Forarbejderne til § 1 a, stk. 2, blev indsat ved **lov nr. 1732 af 27. december 2016** om forenkling af kommunernes sagsbehandling og præciserer kredsen af berettigede:

Præciseringen består i, at alle, der opnår en beskyttelse eller en fordel af et projekt, kan anmode kommunalbestyrelsen om at iværksætte en proces. ... En fordel kan udover direkte beskyttelse af ejendom for eksempel bestå i beskyttelse af infrastruktur til og fra ejendomme, kloaksystem mm. beskyttes, eller hvor ejendommen opnår en bedre beliggenhed pga. rekreative forbedringer for området.

Denne forarbejdspassage blev anvendt direkte af nævnet i **19/01319 om diget ved Gåsehage i Syddjurs Kommune**, hvor det forhold, at en grundejerforening tidligere havde lagt et tilsvarende projekt til side, ikke afskar kommunen fra at fremme sagen.

Loven er senest konsolideret ved lovebkendtgørelse af 4. marts 2025, og der er på nuværende tidspunkt ingen vedtagne, men endnu ikke konsoliderede ændringer af kystbeskyttelsesloven.

LOV

[Kystbeskyttelsesloven § 1, stk. 1](#)
[Kystbeskyttelsesloven § 1a, stk. 2](#)
[Kystbeskyttelsesloven § 2a, stk. 1](#)
[Kystbeskyttelsesloven § 3, stk. 1-3, 6, 7](#)
[Kystbeskyttelsesloven § 3a, stk. 1](#)

PRAKSIS

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om lovliggørende tilladelse til kystbeskyttelse ved Hesseløje ophæves og hjemvises

21.08.2024

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Klage over Syddjurs Kommunes afgørelse om etablering af dige ved Gåsehage

12.06.2019

Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelseskompetence: retlige spørgsmål efter § 18, stk. 1 – helhedsprøvelse efter § 18, stk. 3

Klageadgangen er todelt. Efter [Kystbeskyttelsesloven § 18, stk. 1](#) kan afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen eller miljøministeren påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet – som behandler sagen i den læge afdeling – **for så vidt angår retlige spørgsmål**. Efter [§ 18, stk. 3](#) kan afgørelser efter § 3, stk. 1, i sager, der er igangsat efter § 1 a, derimod påklages **i deres helhed**.

Nævnet har i en lang række afgørelser fastholdt den samme afgrænsning af, hvad et retligt spørgsmål er. Formuleringen i [24/03369](#) om [skråningsbeskyttelsen ved Langø Strand](#) er repræsentativ:

Prøvelsen af retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af truffne afgørelser, herunder fortolkning af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Omvendt afviser nævnet konsekvent den kysttekniske vurdering. I [18/07253](#) om [Kystdirektoratets afslag ved Skagen](#) blev klagen afvist fra realitetsbehandling, fordi klagepunkterne angik behovet for og relevansen af det ansøgte projekt. Samme resultat i [19/09107](#) om [lovliggørende tilladelser i Svendborg Kommune](#), hvor klagerne ønskede at undgå sandfodring var et skønsmæssigt spørgsmål, og i [20/00820](#) om [jollehavnen ved Loddenhøj Strand](#), hvor nævnet tilføjede, at det alene har kompetence til at prøve en konkret afgørelse og ikke til at vurdere behovet for at revurdere en allerede meddelt tilladelse.

Også i sager, hvor nævnet realitetsbehandler, holder det skarpt fast i grænsen. I [25/01564](#) om [højvandsmuren ved Aabenraa Fjord](#) stadfæstede nævnet tilladelsen med den begrundelse, at kommunen havde foretaget den påkrævede helhedsvurdering:

Nævnet har lagt vægt på, at kommunen har foretaget en konkret helhedsvurdering af den ansøgte foranstaltning, herunder en konkret afvejning af behovet for etablering af kystbeskyttelse over for det ansøgtes eventuelle forringelse af udkig over fjorden fra klagers ejendom, samt en vurdering af det ansøgtes linjeføring og tekniske udførelse.

Nævnet benytter desuden systematisk adgangen til at begrænse sin prøvelse efter § 11, stk. 1 og 2, i [lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet](#). I [25-11713](#) om [kystbeskyttelsen ved Roneklint](#) valgte nævnet alene at behandle spørgsmålet om, hvorvidt projektet var omfattet af reglerne om kommunale fællesprojekter, og lod samtlige øvrige klagepunkter ligge.

En vigtig – og let overset – nuance er, at prøvelsesintensiteten afhænger af, hvilken afgørelse der påklages. Hvor bidragsfordelingen indgår i selve § 3, stk. 1-tilladelsen i et fællesprojekt, træffer nævnet afgørelse med hjemmel i § 18, stk. 3, jf. [24/02836](#) og [24/02840](#) om [Kulhuse Øst](#) og [21/12088](#) og [21/12869](#) om [Høll i Vejle Kommune](#). Er der derimod tale om en selvstændig, efterfølgende afgørelse om bidragsfordeling efter § 9 a, anvender nævnet § 18, stk. 1 – jf. [25/10380](#) om [Assens Næs](#), hvor nævnet udtrykkeligt anførte, at det ikke kan tage stilling til, om en afgørelse er hensigtsmæssig eller rimelig. I begge tilfælde er den praktiske konsekvens den samme: nævnet efterprøver saglighed, hjemmel og forvaltningsretlige grundsætninger, men ikke fordelingsskønnets rimelighed.

Endelig er visse afgørelser helt afskåret fra klage. Efter [§ 18, stk. 2](#) kan afgørelser efter §§ 19 a-19 c ikke påklages til anden administrativ myndighed. Det gælder også en afgørelse om **ikke** at meddele påbud, jf. [22/02224](#) og [22/02232](#) om [Handbjerg Kystbeskyttelseslag i Struer Kommune](#), hvor nævnet henviste klagerne til Ankestyrelsens kommunale tilsyn. Tilsvarende blev klager over Kystdirektoratets påbud afvist

i NMK-450-00016 om [Kongsmark Strand](#), hvor nævnet dog bemærkede, at det ville have været god forvaltningsskik at vejlede om muligheden for retlig lovliggørelse.

LOV [Kystbeskyttelsesloven § 18, stk. 1, 2, 3](#)

[Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 11, stk. 1-2](#)

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Kystbeskyttelsestilladelse i Vordingborg ophævet og hjemvist – manglende fuld enighed om fællesprojekt	19.05.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af bidragsfordeling for kystbeskyttelsesprojekt på Assens Næs – sommerhusejers klage over urimelig andelsfordeling afvist	27.04.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelse ved Aabenraa Fjord	04.08.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Uklart vilkår om sandfodring førte til ophævelse af tilladelse til kystbeskyttelse	11.02.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved Kulhuse Øst	13.09.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om bidragspligt til kystbeskyttelsesprojekt ved Høll stadfæstes	07.04.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afvisning af realitetsbehandling af klage over Struer Kommunes afgørelse om ikke at meddele påbud vedrørende kystbeskyttelsesforanstaltninger	29.03.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over tilladelse til jollehavn pga. manglende retligt spørgsmål	17.02.2020
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om afvisning af klage vedrørende kystbeskyttelse	08.01.2020
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over afslag på ansøgning om kystbeskyttelse og påbud om at fjerne etableret kystbeskyttelse	12.03.2019
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afgørelse om afvisning af klage over Kystdirektoratets afslag på lovliggørende tilladelse til forstærkning af kystbeskyttelse	11.05.2017

Hvad Miljø- og Fødevareklagenævnet lægger vægt på: den dokumenterede helhedsafvejning efter § 1, stk. 1

Den hyppigste ophævelsesgrund i nævnets kystbeskyttelsespraksis er, at kommunen ikke har foretaget – eller ikke har dokumenteret – den afvejning, som [Kystbeskyttelsesloven § 1, stk. 1](#) forudsætter. Mønstrer går igen i afgørelse efter afgørelse:

- **Manglende afvejning overhovedet.** I 22/08446 om [kystbeskyttelses anlægget på Langeland](#) havde kommunen alene begrundet afslaget med, at der manglede samtykke fra ejeren af den ejendom, hvorpå anlægget var etableret. Nævnet fandt, at manglende samtykke ikke kan afskære kommunen fra at foretage en konkret, individuel og faglig vurdering efter § 1, stk. 1, og at tvisten om samtykket var af privatretlig karakter og hørte under domstolene. Afgørelsen blev ophævet og hjemvist.
- **Udokumenteret behov og uegnet metode.** I 24/02065 og 24/02067 om de [38 høfder ved Hesseløje](#) havde både Kystdirektoratet og kommunens egen forvaltning indstillet til afslag, fordi der ikke var et kystbeskyttelsesmæssigt behov, og fordi høfder var uegnede til strækningens udfordringer. Teknik- og Miljøudvalget meddelte alligevel tilladelse. Nævnet ophævede afgørelsen og lagde vægt på, at det ikke var dokumenteret, at der var et behov, at foranstaltningen havde en teknisk kvalitet, som løste udfordringerne, eller at kommunens påstande om digets alder og om konsekvenserne for fugleliv havde belæg i sagens oplysninger. Parallelsagen 24/02066 og 24/02068 om [12 høfder i samme kommune](#) fik samme udfald.

- **Usaglige hensyn i afvejningen.** I **21/11691** om [stenkastningen i Halsnæs Kommune](#) havde kommunen afslået tilladelse under henvisning bl.a. til påvirkning af markfirben. Nævnet fandt, at bilag IV-arter ikke er et hensyn, der skal indgå i afvejningen efter § 1 – de skal varetages efter habitatreglerne – og at kommunen dermed havde tilsidesat grundsætningen om saglig forvaltning. Afgørelsen blev ophævet og hjemvist med anvisning om, at kommunen ved en fornyet behandling skal foretage en konkret vurdering af markfirbenbestanden og om nødvendigt stille vilkår ud fra forsigtighedsprincippet.

Nævnet har samtidig præciseret indholdet af afvejningen. Ejendomsbegrebet fortolkes bredt: i **24/02065** og **24/02067** lagde nævnet til grund, at ejendom "skal fortolkes i bred forstand og dækker f.eks. landbrugsarealer og arealer, der anvendes til rekreative formål", og at udgangspunktet er, at ansøger kun kan benytte metoder med **dokumenteret effekt** i forhold til den konkrete udfordring på strækningen. Ved lovliggørelsessager skal kommunen ved den fornyede behandling behandle sagen, som om opførelsen ikke havde fundet sted.

Omvendt stadfæster nævnet, når afvejningen er reel og dokumenteret. Ud over **25/01564** ved Aabenraa Fjord gælder det **25/10376**, **25/10378** & **25/10382** om [jorddiger, spunsmure og strandfodring på Assens Næs](#), hvor nævnet fandt høringsreglerne overholdt og afvejningen tilstrækkelig trods indsigelser fra marina- og bådcenterejere om driftsmæssige gener, samt **25/04596** om [Kongsmark Strand](#) og **25/07146 m.fl.** om [midlertidig kystbeskyttelse med pilebundter ved Kandestederne](#).

I **NMK-450-00017** om [Kongsmark By, Kirke Stillinge](#) stadfæstede nævnet et afslag og afviste anbringendet om brud på lighedsgrundsætningen, fordi forholdene på naboejendommene ikke var sammenlignelige. Samme sag fastslår en praktisk vigtig sondring: tilførsel af sten og geotekstil, der går ud over almindelig vedligeholdelse, er en forstærkning, der kræver tilladelse.

LOV

[Forvaltningsloven § 22](#)
[Forvaltningsloven § 24, stk. 1](#)
[Kystbeskyttelsesloven § 1, stk. 1](#)
[Kystbeskyttelsesloven § 3, stk. 1](#)

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelsesprojekt ved Assens Næs – jorddiger, spunsmure og strandfodring mod oversvømmelse	27.04.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster tilladelse til midlertidig kystbeskyttelse med sandfodring og pilebundter ved Kandestederne nær Skagen	19.03.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelses anlæg og screeningsafgørelse ved Kongsmark Strand	07.11.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelse ved Aabenraa Fjord	04.08.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om lovliggørende tilladelse til kystbeskyttelse ved Hesseløje ophæves og hjemvises	21.08.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Hjemvisning af sag om lovliggørende tilladelse til 12 høfder i Faaborg-Midtfyn Kommune grundet mangelfuld interesseafvejning	21.08.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afgørelse om ophævelse og hjemvisning vedrørende afslag på lovliggørende tilladelse til kystbeskyttelses anlæg	09.02.2023
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse - Halsnæs Kommune	15.04.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om afslag på lovliggørende tilladelse til kystbeskyttelse	08.05.2017

Vilkår om kompenserende sand- og strandfodring: nævnets præcisionskrav

§ 4

Hård kystbeskyttelse – skråningsbeskyttelse, stenkastning, høfder – fastlåser sedimentkilden fra skrænten og flytter erosionen. Derfor er vilkår om kompenserende fodring blevet det sagsområde, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller de skarpeste krav, og hvor nævnets praksis direkte har ændret kommunernes administration.

Udgangspunktet er hjemlen i [Kystbeskyttelsesloven § 3, stk. 6](#). Nævnet lægger til grund, at opregningen af vilkår ikke er udtømmende, og at kommunen kan stille ethvert vilkår, der er **præcist, sagligt, lovligt og proportionalt**.

Den ledende afgørelse er **22/02900** om [skråningsbeskyttelse i Halsnæs Kommune](#) (afgørelse af 22. juni 2022). Kommunen havde forudsat, at den nødvendige strandfodring ville blive sikret gennem det fremtidige projekt "Nordkystens Fremtid". Nævnet fandt, at et vilkår efter § 3 skal være præcist og juridisk bindende, og at et vilkår, der hviler på et endnu ikke vedtaget projekt, er mangelfuldt og gør afgørelsen ugyldig. Ved hjemvisningen pålagde nævnet kommunen at udarbejde et konkret og retskraftigt vilkår om strandfodring og udtrykkeligt at adskille afgørelser efter kystbeskyttelsesloven fra afgørelser efter naturbeskyttelsesloven og miljøvurderingsloven.

Denne afgørelse fik direkte administrativ effekt. I **22/11917** om [Gilleleje i Gribskov Kommune](#) oplyste kommunen, at den netop som følge af nævnets afgørelse af 22. juni 2022 havde ændret praksis og fremover ville stille vilkår om kompenserende strandfodring ved passive anlæg. Ejerne klagede over praksisændringen som usaglig forskelsbehandling, men nævnet stadfæstede: kommunens ændring var en korrektion af en tidligere mangelfuld praksis og ikke usaglig forskelsbehandling, og vilkåret var sagligt begrundet i hensynet til offentlighedens adgang langs kysten.

I **24/03369** om [Langø Strand på Hindsholm](#) skærpede nævnet kravene yderligere. Kerteminde Kommune havde knyttet fodringspligten til fikspunkter aflæst på et luftfoto, målt fra sommerhusenes hjørner. Nævnet ophævede afgørelsen:

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at Kerteminde Kommunes vilkår om kystfodring ikke er sagligt. Nævnet har lagt vægt på, at der ved anvendelse af fikspunkter alene er taget højde for reduceret strandbredde foran ejendommene ... og ikke, at det ansøgte vil medføre, at sedimentkilden fra skrænten fastlåses, hvilket vil betyde et sedimentunderskud og øget erosion ud for og nedstrøms for det ansøgte anlæg (læsideerosion). Derudover har nævnet lagt vægt på, at anvendelsen af fikspunkter ikke tager højde for hele den aktive kystprofil ... I den forbindelse har nævnet endvidere lagt vægt på, at det ikke fremgår af Kerteminde Kommunes afgørelse med hvilken hyppighed kommunen vil observere og evt. konstatere et behov for kystfodring.

Tre elementer er dermed obligatoriske i et fodringsvilkår efter nævnets praksis:

Krav	Indhold	Kilde
Retskraft	Vilkåret må ikke hvile på et fremtidigt, uvedtaget projekt	22/02900
Geografisk rækkevidde	Skal dække hele det aktive kystprofil ud til aktiv dybde samt læsideerosion nedstrøms	24/03369
Håndhævelighed	Hyppigheden af kommunens observation/vurdering skal fremgå	24/03369

Nævnet henviste i **24/03369** til, at Kystdirektoratet anbefaler **periodisk** kompenserende kystfodring, hvor nyt sediment tilføres med passende mellemrum til erstatning for det, der løbende føres bort med den langsgående transport. Selve valget af fodringsmetode og -mængde forbliver dog et kystteknisk skøn, jf. **21/03255** om

sandfodring på fællesaftalestrækningen ved Skagen, hvor nævnet stadfæstede en tilladelse til op til 300.000 m³ sand og alene prøvede, om alternativvurderingen efter miljøvurderingsloven var indarbejdet i den begrundede konklusion.

LOV	Kystbeskyttelsesloven § 1, stk. 1	Kystbeskyttelsesloven § 3, stk. 6, 7
	Miljøvurderingsloven § 20, stk. 2	
PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Uklart vilkår om sandfodring førte til ophævelse af tilladelse til kystbeskyttelse	11.02.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse og strandfodring i Gribskov Kommune	04.05.2023
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning af afgørelse i sag om lovliggørende tilladelse til skråningsbeskyttelse	09.09.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved sandfodring i Skagen	19.08.2021
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om afvisning af klage vedrørende kystbeskyttelse	08.01.2020

§ 5 Grænsen mellem private § 3-ansøgninger og kommunale fællesprojekter efter kapitel 1 a

En af de mest konsekvensrige linjer i nævnets nyere praksis er afgrænsningen af, hvornår et projekt **skal** behandles som kommunalt fællesprojekt. Konsekvensen af at vælge forkert er ugyldighed.

I **25-11713** om [Roneklint på Jungshoved](#) havde Vordingborg Kommune meddelt tilladelse efter [§ 3, stk. 1](#) på grundlag af samtykkeerklæringer og en generalforsamlingsbeslutning i grundejerforeningen med 91 % opbakning. Nævnet opstillede en klar regel:

Nævnet lagde til grund, at kystbeskyttelseslovens § 3 finder anvendelse på ansøgninger om kystbeskyttelse, hvor der er fuld enighed blandt alle berørte grundejere, og at kredsen af berørte grundejere ikke alene omfatter dem, hvorpå anlægget fysisk etableres, men også grundejere der påvirkes økonomisk, herunder gennem bidragspligt.

Da foreningen havde pålagt samtlige medlemmer bidragspligt uden at have samtlige medlemmers samtykke til ansøgningen, var projektet reelt et fællesprojekt:

"Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at Vordingborg Kommunes afgørelse af 2. oktober 2025 er ugyldig, idet den hviler på en fejlagtig retsanvendelse."

Den samme kommune havde året før fået underkendt et projekt ad en beslægtet vej. I **24/11311 og 24/11312** om [Ulvshale-Fællesskov på Møn](#) fastslog nævnet, at etablering af yderligere anlæg ved et eksisterende kystbeskyttelsesanlæg er en **ændring af en bestående kystbeskyttelsesforanstaltning** omfattet af [Kystbeskyttelsesloven § 11, stk. 1](#), hvorefter reglerne om kommunale fællesprojekter finder tilsvarende anvendelse. Et digelag oprettet ved landvæsenskommissionskendelse i 1874 er ikke undtaget: nævnet lagde vægt på, at lagets økonomi efter vedtægterne er undergivet offentlig kontrol, idet kommunen fastsætter og opkræver bidragene efter [§ 13](#), laget ikke kan optage lån uden kommunens samtykke, og regnskab og budget skal sendes til kommunen.

Konsekvensen af at have valgt § 3-sporet var, at det projekt, der blev sendt i høring, ikke indeholdt den redegørelse for finansiering og udgiftsfordeling, som § 5, stk. 4 kræver – herunder om forberedelse og forundersøgelser, drift og vedligeholdelse, ekspropriation og finansiering. Kommunen havde derfor ikke truffet afgørelse på et oplyst grundlag. Nævnet tilføjede to praksisfastlæggende bemærkninger:

- Der kan efter nævnets praksis **ikke** opkræves bidrag til andet end aktuelle og konkrete projekter etableret i medfør af kapitel 1 a.
- Der er **ingen hjemmel** til, at kommunen uddelegerer denne myndighedsopgave til digelaget – med henvisning til nævnets egen sag **19/00377** og Natur- og Miljøklagenævnets sag **NMK-450-00008**.

Høringsreglerne i fællesprojektsporet er selvstændigt sanktionerede. Efter § 5, stk. 2 skal kommunalbestyrelsen sende projektet i høring hos **alle**, der kan blive pålagt bidragspligt, hos naboejere og hos interessenter efter § 18 a, der har anmodet herom, og fristen skal være mindst 4 uger, jf. § 5, stk. 3. I **26-01668** om **Halsskov i Korsør** og i **25/10376**, **25/10378** & **25/10382** om **Assens Næs** fandt nævnet reglerne overholdt og stadfæstede.

LOV	Kystbeskyttelsesloven § 1a	Kystbeskyttelsesloven § 3, stk. 1	
	Kystbeskyttelsesloven § 5, stk. 2-4	Kystbeskyttelsesloven § 11, stk. 1	Kystbeskyttelsesloven § 13
PRAKSIS	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Kystbeskyttelsestilladelse i Vordingborg ophævet og hjemvist – manglende fuld enighed om fællesprojekt 19.05.2026		
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelse i Halsskov – høringsprocedure, digeovergang og digelagsbestyrelse 13.05.2026		
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelsesprojekt ved Assens Næs – jorddiger, spunsmure og strandfodring mod oversvømmelse 27.04.2026		
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved Ulvshale-Fællesskov ophævet 31.03.2025		

Bidragsfordeling efter § 9 a: nytteprincippet, lighedsgrundsætningen og proportionalitet

Kystbeskyttelsesloven § 9 a er kortfattet: kommunalbestyrelsen kan i sin afgørelse efter § 3 om et projekt igangsat efter § 1 a pålægge ejere af fast ejendom, som opnår en beskyttelse eller anden fordel ved foranstaltningen, en bidragspligt, og det enkelte bidrags størrelse fastsættes af kommunalbestyrelsen. Bestemmelsen blev indsat ved **lov nr. 1732 af 27. december 2016** og fik sin nuværende henvisning til § 3 ved 2018-reformen.

Forarbejderne til § 9 a er den bærende fortolkningskilde i nævnets praksis og citeres ordret i flere afgørelser:

Det er herefter op til den enkelte kommunalbestyrelse i det konkrete tilfælde at vurdere ud fra saglige og faglige kriterier, lighedsgrundsætningen med videre, hvem der skal pålægges bidragspligt og i hvilket omfang.

Forarbejderne fastslår desuden, at ændringen fra "grundejere" til "ejere af fast ejendom" er en **kodificering af eksisterende praksis**, hvorefter også ledningsejere er blevet pålagt bidragspligt, og at ejendomme, der ikke ligger direkte ud til kysten, kan pålægges bidrag, hvis fx de rekreative muligheder forbedres.

Nyttebegrebet fortolkes bredt. I **19/03879** om det fælles **kystbeskyttelsesprojekt i Fredensborg Kommune** fandt nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at grundejerne opnåede nytte i form af bevarelse af deres strandparceller, beskyttelse af den eneste adgangsvej og beskyttelse af forsyningsledninger.

Nævnet afviste samtidig et årsagsargument: det forhold, at Nivå Havns etablering og oprensning kan have skabt behovet for kystbeskyttelse, kunne ikke føre til et andet resultat – loven fokuserer på det **aktuelle behov**, ikke på årsagen til dets opståen. Afgørelsen blev dog ophævet, fordi det ikke fremstod med den fornødne klarhed, om kommunens og forsyningsselskabernes egen nytte af sandfodring og høfder var afspejlet i den samlede fordeling.

Objektive, målbare modeller accepteres. I **21/12088** og **21/12869** om [Høll i Vejle Kommune](#) stadfæstede nævnet en model, der kombinerede et solidarisk grundbidrag med et nyttebidrag differentieret efter ejendommenes gennemsnitlige terrænkote målt med Danmarks Højdemodel. Nævnet lagde vægt på, at metoden var objektiv og målbar og proportional med projektets størrelse og den opnåede beskyttelse. At klagerne aldrig havde oplevet oversvømmelse, kunne ikke føre til et andet resultat, når der var en ikke uvæsentlig risiko.

Graduering er forenelig med lighedsgrundsætningen. I **25/10380** om [Assens Næs](#) stadfæstede nævnet en andelsmodel, hvor sommerhuse i første række fik 1 andel, sommerhuse i kote +2,0-2,5 m DVR90 fik 0,5 andel og sommerhuse over kote +2,5 m DVR90 fik 0,25 andel, mens campingplads og kommunale bygninger fik henholdsvis 10 og 5 andele:

"Nævnet vurderer, at en sådan graduering er forenelig med lighedsgrundsætningen og proportionalitetsprincippet, og ligger inden for den skønsmargin, som kommunalbestyrelsen er tillagt efter § 9 a."

Nævnet afviste samtidig, at momsforhold – at private betaler fuld moms, mens erhvervsdrivende kan fratrække – er et sagligt hensyn ved vurderingen af fordelings lovlighed.

Ligelig fordeling kan også være saglig. I **24/02836** og **24/02840** om [Kulhuse Øst](#) accepterede nævnet en model, hvor alle ejendomme under kote +2,02 m DVR90 bebygget med sommerhus eller helårsbolig blev pålagt 10 parter:

Nævnet finder endvidere, at Frederikssund Kommunes model i afgørelsen med ligelig fordeling af udgifterne ... ligger inden for rammerne af kystbeskyttelseslovens § 9 a.

Samme afgørelse indeholder en vigtig kompetenceafgrænsning: indsigelser om, at ejere, der må tåle anlægget eller mister udsigt og herlighedsværdi, bør bidrage med færre parter, hører **ikke** hjemme i bidragsfordelingen, men i den efterfølgende stillingtagen til ekspropriation med eventuel erstatning efter § 6. Nævnet bemærkede desuden, at kommunen efter § 9 kan bestemme, hvordan midlerne tilvejebringes, herunder ved fælleslån.

Nævnet kan også ændre en fordeling. I **NMK-451-00003** om [diget ved Næsby Strand i Slagelse Kommune](#) stadfæstede nævnet beslutningen om at fremme projektet, men **ændrede** bidragsfordelingen: kommunens parkeringsareal skulle indgå, fordi diget beskytter tekniske installationer, og udgifterne skulle fordeles ligeligt uden bidragsnedsættelse til de grundejere, der må tåle diget på deres grund.

Endelig kan en historisk fastlagt fordeling være vanskelig at rokke. I **NMK-451-00017** om [et kystsikringslag i Gribskov Kommune](#) afviste nævnet at genoptage amtets godkendelse fra 2001 af en fordeling vedtaget på generalforsamling i 1999 med 98,88 % af stemmerne; de nye oplysninger var ikke af så væsentlig betydning, at de kunne have givet sagen et andet udfald.

LOV

[Kystbeskyttelsesloven § 1a](#)
[Kystbeskyttelsesloven § 6](#)
[Kystbeskyttelsesloven § 9a](#)
[Kystbeskyttelsesloven § 9](#)

PRAKSIS

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af bidragsfordeling for kystbeskyttelsesprojekt på Assens Næs – sommerhusejers klage over urimelig andelsfordeling afvist

27.04.2026

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved Kulhuse Øst	13.09.2024
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om bidragspligt til kystbeskyttelsesprojekt ved Høll stadfæstes	07.04.2022
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afgørelse om kystbeskyttelsesprojekt på [vejnavn1] – ophævelse og hjemvisning af afgørelse om bidragsfordeling	01.11.2019
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afgørelse om udgiftsfordeling for Kystsikringslaget [forening1]	04.10.2017
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om dige ved Næsby Strand: Ændring af bidragsfordeling	06.06.2017

§ 7 Forsyningsselskaber og ledningsejere som bidragspligtige – nævnets skærpede undersøgelseskrav

Et selvstændigt spor i praksis angår forsyningsselskaber. Spørgsmålet har to led: om ledninger, fordelerskabe og tekniske installationer overhovedet er "fast ejendom" i § 9 a's forstand, og om det konkrete bidrag er sagligt fastsat.

Det **første** led er afklaret til fordel for bidragspligt. I **22/04148**, **22/04150** og **22/04151** om [Halsskov i Korsør](#) gjorde et teleselskab og Teleindustrien gældende, at teleledninger, fordelerskabe og småinstallationer er løsøre. Nævnet fandt, at der ikke var grundlag for umiddelbart at afvise, at installationerne udgør fast ejendom i kystbeskyttelseslovens forstand, og at der dermed er hjemmel til bidragspligt. I **24/04709**, **24/04710**, **24/04714** og **24/04715** om [Bogense i Nordfyns Kommune](#) gik nævnet skridtet videre og konstaterede, at klagernes installationer og rørføringer efter lovens forarbejder og nævnets praksis **udgør** fast ejendom, og at forsyningsselskaber kan pålægges bidragspligt selv uden direkte skade ved oversvømmelse.

Det **andet** led er derimod blevet kommunernes akilleshæl. I begge sager blev afgørelserne ophævet, fordi metoden var for grovkornet:

Sag	Kommunens metode	Nævnets kritik
22/04148 m.fl. (Halsskov)	To parter pr. 30 kunder i det beskyttede område	Metoden inddrog ikke konkret, om selskaberne var ejere af fast ejendom i projektområdet, og i hvilken grad de som ejere opnåede beskyttelse eller anden fordel
24/04709 m.fl. (Bogense)	Samme antal parter til alle 17 ledningsejere, baseret på gamle graveforespørgsler i LER	Metoden godtgjorde ikke omfanget af den enkeltes faste ejendom og begrundede ikke, hvorfor bidragene var proportionale med den indirekte nytte

Nævnets formulering i Bogense-sagen er den skarpeste:

Nævnet har lagt vægt på, at kommunens metode for tildeling af samme antal parter til forsyningsselskaber ikke på konkret og saglig vis har godtgjort eller taget hensyn til omfanget af de enkelte forsyningsselskabers faste ejendom, men alene er tildelt med begrundelsen om, at alle forsyningsselskaber opnår samme indirekte fordel ... Kommunen har dermed heller ikke på tilstrækkelig vis begrundet, hvorfor de tildelte bidrag til forsyningsselskaberne er proportionale med den indirekte nytte.

Hjemvisningen blev båret af **officialprincippet**: myndighedens undersøgelser skal udstrækkes så langt, som det er nødvendigt for at træffe afgørelse på et forsvarligt grundlag, og kommunen skal ved fornyet behandling

undersøge de enkelte forsyningsselskabers konkrete forhold og beskrive den nytte, hvert selskab opnår – også fordi der kan være stor variation i graden af skader på selskabernes anlæg. Nævnet henviste i den forbindelse til Kystdirektoratets vejledning om bidragsfordeling (december 2019), hvorefter der ikke kan opstilles en fast praksis for placering af bidrag hos en forsyningsudbyder.

I Bogense-sagen fik de øvrige klagere derimod ikke medhold. Nævnet accepterede, at en ejerforening som ejer af "moderejendommen" pålægges bidraget, og bemærkede, at det ikke er reguleret i kystbeskyttelsesloven, hvordan foreningen internt fordeler bidraget. Nævnet accepterede tillige, at en grundejerforening skulle bære 1/3 af udgiften til flytning af en 40 år gammel vandledning med en forventet levetid på 60 år, fordi tildelingen var "konkret og sagligt begrundet" og ramte netop den gruppe ejere, som har nytte af ledningen.

LOV

[Kystbeskyttelsesloven § 1, stk. 1](#)[Kystbeskyttelsesloven § 3, stk. 1](#)[Kystbeskyttelsesloven § 9a](#)

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Kystbeskyttelse i Bogense: Usaglig bidragsfordeling for forsyningsselskaber førte til hjemvisning	28.01.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse i Halsskov, Korsør - ophævelse og hjemvisning af afgørelse om bidragspligt for forsyningsselskaber	11.10.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afgørelse om kystbeskyttelsesprojekt på [vejnavn1] – ophævelse og hjemvisning af afgørelse om bidragsfordeling	01.11.2019

§ 8 Digelag og kystbeskyttelseslag: vedtægter, kommunalt tilsyn og grænsen for nævnets kompetence

Efter [Kystbeskyttelsesloven § 7, stk. 1](#) kan kommunalbestyrelsen bestemme, at der under dens tilsyn oprettes et digelag, kystsikringslag eller kystbeskyttelseslag, som de bidragsydende ejere skal være medlem af. Kommunalbestyrelsen udfærdiger vedtægten, jf. [§ 7, stk. 2](#), og forslaget sendes til medlemmerne med mindst 4 ugers frist før endelig afgørelse, jf. [§ 7, stk. 3](#).

Nævnet skelner skarpt mellem **kommunens** afgørelse og **lagets** interne beslutninger. I **22/05860** om [Jyllinge Nordmark og Tangbjerg Digelag](#) afviste nævnet at behandle klagepunkter om processen forud for generalforsamlingens vedtagelse af vedtægtsændringerne, fordi digelagets beslutninger ikke kan påklages til nævnet. Nævnet prøvede alene, om kommunernes afgørelse var truffet på et tilstrækkeligt oplyst grundlag efter officialprincippet, og fandt, at manglende tekniske tegninger ikke var af så væsentlig betydning, at de kunne have ændret udfaldet, når afgørelsen alene angik vedtægtsændringer, der indarbejdede vilkår fra en allerede meddelt tilladelse.

Samme afgrænsning i **24/03833** om [Det Falsterske Digelag](#), hvor klagen blev afvist på kompetencegrundlag.

Hvor nævnet **har** kompetence, prøver det til gengæld vedtægternes indhold materielt. I **NMK-450-00001** om [samme digelag](#) stadfæstede nævnet delvist, men **ændrede** vedtægtsens §§ 5 og 7, så kommunen ikke længere kunne udpege et bestyrelsesmedlem, og så bestyrelsen selv fastsætter sin forretningsorden uden kommunal godkendelse – begge dele under henvisning til 1906-loven om digearbejder på Lolland og Falster, hvorefter bestyrelsen vælges af og blandt medlemmerne. Nævnet ophævede desuden en vedtægtsbestemmelse om ekstraordinære udgifter i forbindelse med cykling på diget, fordi [§ 17](#) alene kan bruges til at beskytte diget mod skader og nedslidning.

Denne kompetencelinje er ikke absolut. I **26-01668** om [Halsskov](#) realitetsbehandlede nævnet en klage over kommunens udpegning af digelagets **første** bestyrelse – som led i kommunens tilladelse efter [§ 3, stk. 1](#), jf. [§ 7, stk. 1](#) – og stadfæstede.

Endelig fastholder nævnet, at bidragsopkrævning er en myndighedsopgave. Som fastslået i **24/11311** og **24/11312** om [Ulvshale-Fællesskov](#) kan der ikke opkræves bidrag til andet end aktuelle og konkrete projekter efter kapitel 1 a, og kommunen kan ikke uddelegere opgaven til digelaget.

LOV

[Kystbeskyttelsesloven § 3, stk. 1](#)[Kystbeskyttelsesloven § 7, stk. 1-3](#)[Kystbeskyttelsesloven § 13, stk. 1](#)[Kystbeskyttelsesloven § 17](#)

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelse i Halsskov – høringsprocedure, digeovergang og digelagsbestyrelse	13.05.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved Ulvshale-Fællesskov ophævet	31.03.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over Guldborgsund Kommunes afgørelse om nye vedtægter for Det Falsterske Digelag	11.10.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af afgørelse om ændring af vedtægter for Jyllinge Nordmark og Tanbjerg Digelag	30.11.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afgørelse om udgiftsfordeling for Kystsikringslaget [forening1]	04.10.2017
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afgørelse om vedtægtsændring for Det Falsterske Digelag	22.05.2017

Natura 2000, bilag IV-arter og miljøvurdering:

§ 9 kysthabitatbekendtgørelsen som selvstændig afgørelse

Kystbeskyttelsesprojekter ligger næsten altid tæt på internationale naturbeskyttelsesområder, og nævnet behandler habitatspørgsmålet som et selvstændigt retligt spor ved siden af § 1-afvejningen.

Det særlige regelsæt er [kysthabitatbekendtgørelsen](#), der efter [§ 1](#) anvendes ved udøvelsen af de beføjelser, kystbeskyttelsesloven tillægger kommunalbestyrelsen og Kystdirektoratet. Vurderer myndigheden, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering, jf. [§ 4](#), og godtgør vurderingen ikke, at projektet kan gennemføres uden at skade områdets integritet, kan der ikke meddeles tilladelse, jf. [§ 5](#).

Vurderingen er en selvstændig afgørelse. Det er den skarpeste præcisering i **24/11311** og **24/11312** om [Ulvshale-Fællesskov](#). Vordingborg Kommune havde truffet afgørelse efter den almindelige [habitatbekendtgørelse § 6, stk. 2](#), men ikke efter kysthabitatbekendtgørelsens § 3, stk. 1. Nævnet fandt dette en selvstændig væsentlig retlig mangel og tilføjede, at vurderingen bør fremstå med en ledsagende redegørelse og begrundelse, at den kan integreres i samme afgørelsesdokument som § 3-tilladelsen, men at den **ikke kan indgå alene som et element i kommunens afvejning af hensynene i § 1**.

Bilag IV-arter hører ikke til i § 1-afvejningen. Det er kernen i **21/11691** om [Halsnæs Kommune](#), hvor kommunen havde ladet hensynet til markfirben indgå i afvejningen. Nævnet henviste til, at hensynet i stedet skal varetages efter habitatreglerne, hvorefter der ikke kan meddeles tilladelse, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Ved fornyet behandling skulle kommunen foretage en konkret vurdering af forekomsten – om nødvendigt ved feltundersøgelser eller ved at fastsætte vilkår ud fra forsigtighedsprincippet.

Væsentlighedsvurderinger stadfæstes, når de er konkret underbygget. I 24/02836 og 24/02840 om [Kulhuse Øst](#) fortolkede nævnet kysthabitatbekendtgørelsens § 3, stk. 1, i lyset af [habitatdirektivets artikel 6, stk. 3](#) og EU-Domstolens praksis (C-127/02, [Waddenzee](#), C-404/09, [Kommissionen mod Spanien](#) og C-258/11, [Sweetman](#)), hvorefter videnskabelig tvivl skal komme området til gode. Nævnet stadfæstede, fordi kommunen konkret havde vurderet fuglebeskyttelsesområdernes egnethed, påvirkningszonen ved nedvibrering af spunsvæg og forekomsten af markfirben og flagermus efter besigtigelse.

Miljøvurderingsscreening er en foreløbig vurdering. I 22/02900 om [Halsnæs](#) gav nævnet ikke medhold i klagen over screeningsafgørelsen – trods anbringende om kumulative effekter af 22 andre kystbeskyttelsesprojekter på samme strækning – fordi en screening efter [miljøvurderingsloven § 21](#) er en foreløbig vurdering, og fordi projektet primært bestod i forstærkning af eksisterende anlæg. Samme resultat i 24/02836, hvor nævnet fandt, at kommunen havde inddraget de relevante kriterier for støj og støv.

Sondringen mellem kystbeskyttelseslovens og naturbeskyttelseslovens spor er dog ikke altid håndteret rigtigt af kommunerne. I 23/13049 om [kystbeskyttelsesdige i Jyllinge Nordmark](#) ophævede nævnet Roskilde Kommunes afgørelse om lovliggørende dispensation til udvidelse af et kystdige og hjemviste sagen, og i 22/02900 pålagde nævnet udtrykkeligt kommunen tydeligt at adskille afgørelser efter kystbeskyttelsesloven fra afgørelser efter naturbeskyttelsesloven og miljøvurderingsloven. Om strandbeskyttelseslinjen og § 3-natur som selvstændige beskyttelsestemaer henvises til [naturbeskyttelse](#), og om selve miljøkonsekvensvurderingen til [vvm-vurdering](#).

LOV	Kystbeskyttelsesloven § 1, stk. 1	Kystbeskyttelsesloven § 3a, stk. 1
	Miljøvurderingsloven § 21	Naturbeskyttelsesloven § 3 Naturbeskyttelsesloven § 15, stk. 1
PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster tilladelse til midlertidig kystbeskyttelse med sandfodring og pilebundter ved Kandestederne nær Skagen 19.03.2026 Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning af sag om lovliggørende dispensation til kystbeskyttelsesdige i Jyllinge Nordmark 11.12.2025 Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved Ulvshale-Fællesskov ophævet 31.03.2025 Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved Kulhuse Øst 13.09.2024 Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning af afgørelse i sag om lovliggørende tilladelse til skråningsbeskyttelse 09.09.2022 Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse - Halsnæs Kommune 15.04.2022	

Klagebehandlingen ved Miljø- og Fødevareklagenævnet:

§ 10 klageberettigelse, frist, gebyr og opsættende virkning

Kredsen af klageberettigede fremgår udtømmende af [Kystbeskyttelsesloven § 18 a, stk. 1](#): adressaten, ejeren af den ejendom, afgørelsen vedrører, enhver med en væsentlig individuel interesse i sagens udfald, berørte nationalparkfonde, lokale foreninger med væsentlig interesse i afgørelsen samt en række landsdækkende foreninger. Miljøministeren og andre offentlige myndigheder er klageberettigede over kommunale afgørelser, jf. [§ 18 a, stk. 2](#).

Nævnet administrerer kravet om væsentlig individuel interesse restriktivt. Standardformuleringen – fra bl.a. 23/04960 om [det kystnære stenrev i Køge Bugt](#) – er, at klageretten forudsætter, at man er berørt i en

kvalificeret grad, hvor påvirkningen er mere udpræget for den pågældende end for en bredere personkreds. Selvom klagerens ejendom lå ud for projektområdet, adskilte berøringen sig ikke væsentligt fra andre beboeres, og klagepunkterne blev anset for ideelt betoned. Samme resultat i:

- **21/00205** om [fællesaftalestrækningen Lodbjerg-Nymindesgab](#), hvor en erhvervsdrivende fond ikke var omfattet af foreningsopregningen, og hvor en kendelse fra Klagenævnet for Udbud om klageberettigelse som potentiel tilbudsgiver ikke kunne føre til et andet resultat.
- **25/05409** og **25/05425** om [skråningsbeskyttelse i Hokkerup, Holbøl](#).
- **25/06380** om [højvandsmuren i Frederikssund Midtby](#).
- **26/00276** om [flydebroer i Holbæk Havn](#), hvor en beboer i en etageejendom ikke havde tilstrækkelig individuel interesse.
- **25/05416** om [ophævelse af bidragspligt for 12 ejendomme i Roskilde Kommune](#), hvor en anden beboer klagede over, at naboerne blev fritaget.

Bidragspligt skaber derimod partsstatus. I **24/11311** og **24/11312** om [Ulvshale-Fællesskov](#) fandt nævnet, at to sommerhusinteressenter var **parter** og dermed klageberettigede efter § 18 a, stk. 1, nr. 1 og 3, netop fordi de var tiltænkt at skulle bidrage økonomisk til projektet.

Klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentliggjort, jf. [§ 18 a, stk. 4](#), og administreres restriktivt. I **23/03200** blev en klage over [kystbeskyttelsesprojektet i Jyllinge Nordmark og Tangbjerg](#) indgivet i 2023 over en afgørelse fra december 2017 afvist, og i **25/00900** blev en klage over [screeningsafgørelsen ved Ulvshale Fællesskov Strand](#) afvist, fordi den var indgivet **én dag** for sent.

Den restriktive linje har dog en vigtig modifikation. I **24/11311** og **24/11312** fandt nævnet en klage indgivet efter fristen rettidig, fordi klageren som part ikke selv havde modtaget afgørelsen – den var alene sendt til digelaget:

Det er dog under alle omstændigheder et generelt forvaltningsretligt princip, at en klagefrist ikke begynder at løbe i forhold til en part i sagen, før parten har modtaget afgørelsen.

Opsættende virkning. Rettidig klage har som udgangspunkt opsættende virkning, jf. [§ 18 a, stk. 10](#), men førstestansen kan bestemme, at uopsættelige reparations- og afværgeforanstaltninger iværksættes uanset klage, og nævnet kan bestemme, at klagen ikke har opsættende virkning.

Gebyr og retsvirkning. Klagegebyret tilbagebetales efter [gebyrbekendtgørelsen § 2](#), når klageren får helt eller delvis medhold, eller når klagen afvises fra realitetsbehandling. Nævnets afgørelse er **bindende** og endelig i administrativ forstand, jf. [lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 17](#), og træffes i vidt omfang af formanden alene på nævnets vegne, jf. [§ 8](#). Retssag til prøvelse skal anlægges inden 6 måneder, jf. [Kystbeskyttelsesloven § 18 b, stk. 1](#).

LOV

[Kystbeskyttelsesloven § 18a, stk. 1, 4, 10](#)
[Kystbeskyttelsesloven § 18b, stk. 1](#)
[Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 17](#)

PRAKSIS

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over tilladelse til flydebroer i Holbæk Havn – klager manglede væsentlig individuel interesse

30.01.2026

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over kystbeskyttelse på grund af manglende klageberettigelse

29.08.2025

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over ophævelse af bidragspligt til kystbeskyttelsesprojekt i Roskilde Kommune

27.08.2025

Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Afvisning af klage over tilladelse til kystbeskyttelse på grund af manglende klageberettigelse	20.08.2025
Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved Ulvshale-Fællesskov ophævet	31.03.2025
Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Afvisning af klage over ikke miljøvurderingspligt for kystbeskyttelse grundet overskredet klagefrist	27.02.2025
Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Afvisning af klage over kystbeskyttelsesprojekt i Jyllinge Nordmark og Tangbjerg grundet overskredet klagefrist	21.12.2023
Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Miljø- og Fødevarerklagenævnets afvisning af klage over tilladelse til kystnært stenrev i Køge Bugt	30.08.2023
Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Afgørelse om afvisning af klage vedrørende tilladelse til kystbeskyttelse	25.03.2021

§ 11 Ekspropriation efter § 6 og grænsen til taksationsmyndighederne

Realiseringen af et kystbeskyttelsesprojekt kræver ofte, at grundejere må afgive rettigheder over deres ejendom. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om ekspropriation efter [Kystbeskyttelsesloven § 6](#), og nævnet prøver – inden for rammerne af § 18, stk. 1 – beslutningens **lovlighed, nødvendighed, aktualitet og proportionalitet** i lyset af [grundlovens § 73](#).

En skarp kompetenceafgrænsning gælder: **erstatningsspørgsmålet hører under taksationsmyndighederne**. Det blev fastslået i **19/00492** om [stormflodssikringsanlægget i Jyllinge Nordmark](#), hvor lodsejerne var tilbudt 0 kr. Nævnet afviste at behandle både klagepunkterne om digets udformning og Natura 2000-påvirkning – som allerede var afgjort i tidligere afgørelser – og erstatningsspørgsmålet, der efter [vejloven § 112](#) skal indbringes for taksationskommissionen. Samme sontring i **19/01319** om [Gåsehage](#): spørgsmål om ekspropriation kan først behandles af nævnet, når kommunen har truffet afgørelse herom efter § 6, og erstatning henhører under taksationskommissionen.

Hvor nævnet realitetsbehandler, er prøvelsen grundig, men resultatet oftest en stadfæstelse:

- **18/05248/1001387** om [digeforlængelsen ved Karup Å i Skive Kommune](#). Nævnet stadfæstede, men **ændrede** afgørelsen, så det ikke fremgik af servitutten, at klageren kunne forpligtes økonomisk på grund af diget. En manglende klokkeslætsangivelse i den offentlige annoncering af åstedsforretningen var en formel fejl, men ikke væsentlig, da klageren havde modtaget en korrekt individuel indkaldelse og deltog. Nævnet lagde vægt på, at ekspropriation af **rettigheder** frem for ejendomsret er en mindre byrdefuld indskrænkning, og at den almene interesse vejede tungere end klagerens interesse i uindskrænket råderet. Genoptagelse blev afslået i **19/01186** om [samme sag](#).
- **26/01125** om [ekspropriation ved Kulhuse Øst](#), hvor nævnet stadfæstede og afviste både anbringendet om, at ekspropriation forudsætter en lokalplan, og anbringendet om manglende nødvendighed og proportionalitet.

Mønstret er, at nævnet lægger afgørende vægt på tre forhold: (1) at der foreligger en gyldig og retskraftig tilladelse til det projekt, ekspropriationen tjener, (2) at frivillig aftale reelt er forsøgt, og (3) at indgrebet er begrænset til det nødvendige – typisk en rådighedsindskrænkning ved servitut frem for arealerhvervelse.

LOV

[Grundloven § 73](#)[Kystbeskyttelsesloven § 6, stk. 1](#)[Kystbeskyttelsesloven § 18, stk. 1](#)[Vejloven § 112, stk. 1-2](#)

PRAKSIS

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ekspropriation til kystbeskyttelse ved Kulhuse Øst stadfæstet – krav om lokalplan og proportionalitet afvist	04.05.2026
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved Kulhuse Øst	13.09.2024
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Klage over Syddjurs Kommunes afgørelse om etablering af dige ved Gåsehage	12.06.2019
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afslag på genoptagelse af ekspropriationssag vedrørende dige ved Karup Å	02.05.2019
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over ekspropriation til stormflodssikring i Jyllinge Nordmark	11.04.2019
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om ekspropriation til digeformål i Skive	07.01.2019
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om dige ved Næsby Strand: Ændring af bidragsfordeling	06.06.2017

Sammenhængen med domstolspraksis: begrænset, men bekræftende § 12 prøvelse

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser er endelige i administrativ forstand, men kan indbringes for domstolene inden 6 måneder, jf. [Kystbeskyttelsesloven § 18 b, stk. 1](#). Der foreligger endnu ingen offentliggjort højesteretspraksis, som direkte prøver kystbeskyttelseslovens tilladelses- eller bidragsregler; Højesteret har således ikke taget stilling til nyttebegrebet i § 9 a eller til grænsen mellem § 3 og kapitel 1 a. Landsretspraksis om prøvelsen af nævnets afgørelser giver dog et retvisende billede af domstolenes tilgang.

Domstolene tilsidesætter ikke nævnets faglige vurderinger. I [BS-17965/2023-OLR](#) prøvede Østre Landsret Miljø- og Fødevareklagenævnets afslag på en lovliggørende dispensation til regulering af et vandløb, som en landmand ønskede for at afhjælpe oversvømmelser. Landsretten stadfæstede byrettens dom og fandt ikke grundlag for at tilsidesætte nævnets vurdering af, at hensynet efter [naturbeskyttelsesloven § 3](#) vejede tungere end lodsejerens interesser. Sagen angår ikke kystbeskyttelsesloven, men illustrerer den prøvelsesintensitet, der møder en lodsejer, som anfægter nævnets afvejning af beskyttelseshensyn over for private oversvømmelsesinteresser.

Ekspropriationslignende rådighedsindgreb prøves efter grundlovens § 73. I [BS-27542/2023-OLR](#) frifandt Østre Landsret Miljø- og Fødevareklagenævnet i en sag, hvor en stor gruppe lodsejere gjorde gældende, at nævnets fredningsbestemmelser om en 25 meter dyrkningsfri bræmme og en offentlig sti langs Stevns Klint udgjorde ulovlig ekspropriation efter [grundloven § 73, stk. 1](#). Landsretten prøvede tillige, om officialprincippet og det naturvidenskabelige belæg var iagttaget. Dommen understøtter den linje, nævnet selv følger i kystbeskyttelsessagerne: en rådighedsindskrænkning, der rammer en bredere kreds og tjener et alment formål, er ikke uden videre ekspropriation.

Opsættende virkning gives ikke let. I [BS-45479/2022-VLR](#) afviste Vestre Landsret at tillægge et søgsmål mod Planklagenævnets og Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser opsættende virkning og at forelægge spørgsmål for EU-Domstolen. Landsretten lagde vægt på, at der efter en foreløbig vurdering hverken var risiko for alvorlig miljøskade eller grundlag for at antage, at nævnens afgørelser var ugyldige. For kystbeskyttelsesprojekter – der ofte er hastende efter stormflodshændelser – betyder det, at et søgsmål sjældent standser anlægsarbejdet.

Erstatning for rådighedsindskrænkninger fastsættes efter tabsbegrænsningsprincippet. Højesteret har i [sag 211/2018](#) om erstatning for Natura 2000-restriktioner efter skovloven fastslået rammerne for erstatningsudmåling ved midlertidige og varige rådighedsindskrænkninger, herunder betydningen af ejerens mulighed for at omprioritere driften. Afgørelsen angår ikke kystbeskyttelse, men den erstatningsretlige metode er den samme, som taksationsmyndighederne anvender, når nævnets ekspropriationsafgørelser efter § 6 skal følges op af erstatningsfastsættelse.

Samlet set foreligger der ingen domstolsafgørelse, der har korrigeret Miljø- og Fødevareklagenævnets linje på kystbeskyttelsesområdet. Nævnets praksis må derfor på nuværende tidspunkt anses for den autoritative udlægning af kystbeskyttelseslovens §§ 1, 1 a, 3 og 9 a.

LOV	Grundloven § 73, stk. 1	Kystbeskyttelsesloven § 18b, stk. 1	Naturbeskyttelsesloven § 3
PRAKSIS	Højesteret · Erstatning for Natura 2000-restriktioner og princippet om tabsbegrænsning ved omprioritering af skovdrift 09.05.2023 Landsretten · Østre Landsret stadfæster fredning af Stevns Klint og afviser lodsejeres krav om ugyldighed 27.11.2025 Landsretten · Østre Landsret stadfæster afslag på dispensation til regulering af Skårebækken i sag om vandstandsproblemer 12.05.2025 Landsretten · Vestre Landsrets afgørelse om opsættende virkning og præjudiciel forelæggelse i sag om vindmøller ved Natura 2000-område 22.03.2024		

§ 13 Sammenfatning: nævnets vurderingsmønster i kystbeskyttelsessager

Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis på kystbeskyttelsesområdet lader sig sammenfatte i seks gennemgående træk.

1. Skønnet er kommunens – dokumentationen er nævnets. Nævnet vil ikke tage stilling til, om der er behov for kystbeskyttelse, eller hvilken anlægstype der er den rigtige. Men nævnet efterprøver ubønhørligt, om kommunen **har foretaget** afvejningen efter [§ 1, stk. 1](#), og om afvejningens præmisser har belæg i sagens oplysninger. Hesseløje-sagerne **24/02065** og **24/02067** samt **24/02066** og **24/02068** viser, at en kommune, der tilsidesætter både Kystdirektoratets og sin egen forvaltnings faglige indstillinger uden at dokumentere sit modsatte grundlag, får afgørelsen ophævet.

2. Vilkår skal kunne håndhæves. Efter **22/02900** og **24/03369** er et vilkår om kompenserende fodring kun sagligt, hvis det er retskraftigt, dækker hele det aktive kystprofil og læsideerosionen nedstrøms, og angiver med hvilken hyppighed kommunen vil vurdere behovet. Nævnets praksis har direkte foranlediget kommunale praksisomlægninger, jf. **22/11917**.

3. Procesvalget er afgørende. Et projekt, der berører flere grundejere uden fuld enighed – herunder grundejere, der alene rammes økonomisk via bidragspligt – skal behandles efter kapitel 1 a, jf. **25-11713**. Ændringer af bestående anlæg er omfattet af [§ 11, stk. 1](#) og dermed også af fællesprojektreglerne, jf. **24/11311** og **24/11312**. Konsekvensen af det forkerte spor er ugyldighed, ikke blot en hjemvisning til supplerende oplysning.

4. Bidragsfordelingen skal være konkret begrundet, ikke gennemsnitlig. Nyttebegrebet i [§ 9 a](#) er bredt og omfatter beskyttelse af adgangsvej, forsyningsledninger og rekreativ værdi. Nævnet accepterer objektive gradueringsmodeller (**21/12088** og **21/12869**, **25/10380**) og endda ligelig fordeling inden for en kotegrænse (**24/02836** og **24/02840**), men underkender modeller, hvor kommunen ikke har undersøgt den enkelte

bidragspligtiges faktiske faste ejendom og nytte – særligt over for forsyningsselskaber (**22/04148 m.fl.**, **24/04709 m.fl.**).

5. Habitatvurderingen er en selvstændig retsakt. Efter **24/11311** og **24/11312** kan en væsentlighedsvurdering efter kysthabitatbekendtgørelsen ikke erstattes af en afgørelse efter den almindelige habitatbekendtgørelse og ikke reduceres til et element i § 1-afvejningen. Omvendt hører bilag IV-arter ikke hjemme i § 1-afvejningen (**21/11691**).

6. Adgangen til nævnet er snæver, men bidragspligt åbner den. Klageberettigelse efter § 18 a, stk. 1, nr. 3 kræver kvalificeret individuel berøring, og en ideel interesse i kysten rækker ikke (**23/04960**, **25/05409** og **25/05425**, **25/06380**, **26/00276**). Den, der er tiltænkt bidragspligt, er derimod part (**24/11311** og **24/11312**), og klagefristen løber først, når parten selv har modtaget afgørelsen.

For rådgivere og kommuner er den praktiske lære, at langt de fleste ophævelser skyldes **procesfejl og manglende dokumentation**, ikke uenighed om det kysttekniske. En kommune, der eksplicit gennemgår hvert af de seks hensyn i § 1, stk. 1, dokumenterer behovet og metodens effekt, adskiller sine afgørelser efter kystbeskyttelsesloven, kysthabitatbekendtgørelsen og miljøvurderingsloven, og begrunder hver bidragskategori konkret, står stærkt ved nævnet – hvilket rækken af stadfæstelser i **25/01564**, **24/02836** og **24/02840**, **25/10376**, **25/10378** & **25/10382**, **25/10380**, **25/04596** og **26-01668** bekræfter.

LOV	Kystbeskyttelsesloven § 1, stk. 1	Kystbeskyttelsesloven § 1a	Kystbeskyttelsesloven § 9a
	Kystbeskyttelsesloven § 11, stk. 1	Kystbeskyttelsesloven § 18a, stk. 1	
PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Kystbeskyttelsestilladelse i Vordingborg ophævet og hjemvist – manglende fuld enighed om fællesprojekt		19.05.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelse i Halsskov – høringsprocedure, digeovergang og digelagsbestyrelse		13.05.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af bidragsfordeling for kystbeskyttelsesprojekt på Assens Næs – sommerhusejers klage over urimelig andelsfordeling afvist		27.04.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelsesprojekt ved Assens Næs – jorddiger, spunsmure og strandfodring mod oversvømmelse		27.04.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over tilladelse til flydebroer i Holbæk Havn – klager manglede væsentlig individuel interesse		30.01.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelses anlæg og screeningsafgørelse ved Kongsmark Strand		07.11.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over kystbeskyttelse på grund af manglende klageberettigelse		29.08.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over tilladelse til kystbeskyttelse på grund af manglende klageberettigelse		20.08.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelse ved Aabenraa Fjord		04.08.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved Ulvshale-Fællesskov ophævet		31.03.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Uklart vilkår om sandfodring førte til ophævelse af tilladelse til kystbeskyttelse		11.02.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Kystbeskyttelse i Bogen: Usaglig bidragsfordeling for forsyningsselskaber førte til hjemvisning		28.01.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved Kulhuse Øst		13.09.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om lovliggørende tilladelse til kystbeskyttelse ved Hesseløje ophæves og hjemvises		21.08.2024

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Hjemvisning af sag om lovliggørende tilladelse til 12 høfder i Faaborg-Midtfyn Kommune grundet mangelfuld interesseafvejning	21.08.2024
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afvisning af klage over tilladelse til kystnært stenrev i Køge Bugt	30.08.2023
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse og strandfodring i Gribskov Kommune	04.05.2023
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse i Halsskov, Korsør - ophævelse og hjemvisning af afgørelse om bidragspligt for forsyningsselskaber	11.10.2022
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning af afgørelse i sag om lovliggørende tilladelse til skråningsbeskyttelse	09.09.2022
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse - Halsnæs Kommune	15.04.2022
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om bidragspligt til kystbeskyttelsesprojekt ved Høll stadfæstes	07.04.2022

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Kystbeskyttelsesloven § 1	stk. 1	Kystbeskyttelsesloven § 1a	
Kystbeskyttelsesloven § 3	stk. 1	Kystbeskyttelsesloven § 9a	
Kystbeskyttelsesloven § 18	stk. 1	Kystbeskyttelsesloven § 18a	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

50 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

1

09.05.2023	Erstatning for Natura 2000-restriktioner og princippet om tabsbegrænsning ved omprioritering af skovdrift	211-2018
------------	---	----------

LANDSRETTE · ANKEINSTANS

3

27.11.2025	Østre Landsret stadfæster fredning af Stevns Klint og afviser lodsejeres krav om ugyldighed	10266-12060
12.05.2025	Østre Landsret stadfæster afslag på dispensation til regulering af Skårebækken i sag om vandstandsproblemer	10518-12401
22.03.2024	Vestre Landsrets afgørelse om opsættende virkning og præjudiciel forelæggelse i sag om vindmøller ved Natura 2000-område	5404-6481

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

46

19.05.2026	Kystbeskyttelsestilladelse i Vordingborg ophævet og hjemvist – manglende fuld enighed om fællesprojekt	25-11713
13.05.2026	Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelse i Halsskov – høringsprocedure, digeovergang og digelagsbestyrelse	26-01668
04.05.2026	Ekspropriation til kystbeskyttelse ved Kulhuse Øst stadfæstet – krav om lokalplan og proportionalitet afvist	26/01125

27.04.2026	Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelsesprojekt ved Assens Næs – jorddiger, spunsmure og strandfodring mod oversvømmelse	25/10376, 25/10378 & 25/10382
27.04.2026	Stadfæstelse af bidragsfordeling for kystbeskyttelsesprojekt på Assens Næs – sommerhusejers klage over urimelig andelsfordeling afvist	25/10380
19.03.2026	Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster tilladelse til midlertidig kystbeskyttelse med sandfodring og pilebundter ved Kandestederne nær Skagen	25/07146, 25/07147, 25/07643, 25/07312
30.01.2026	Afvisning af klage over tilladelse til flydebroer i Holbæk Havn – klager manglede væsentlig individuel interesse	26/00276
11.12.2025	Ophævelse og hjemvisning af sag om lovliggørende dispensation til kystbeskyttelsesdige i Jyllinge Nordmark	23/13049
07.11.2025	Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelses anlæg og screeningsafgørelse ved Kongsmark Strand	25/04596
29.08.2025	Afvisning af klage over kystbeskyttelse på grund af manglende klageberettigelse	25/06380
27.08.2025	Afvisning af klage over ophævelse af bidragspligt til kystbeskyttelsesprojekt i Roskilde Kommune	25/05416
20.08.2025	Afvisning af klage over tilladelse til kystbeskyttelse på grund af manglende klageberettigelse	25/05409, 25/05425
04.08.2025	Stadfæstelse af tilladelse til kystbeskyttelse ved Aabenraa Fjord	25/01564
31.03.2025	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved Ulvshale-Fællesskov ophævet	24/11311, 24/11312
27.02.2025	Afvisning af klage over ikke miljøvurderingspligt for kystbeskyttelse grundet overskredet klagefrist	25/00900
11.02.2025	Uklart vilkår om sandfodring førte til ophævelse af tilladelse til kystbeskyttelse	24/03369
28.01.2025	Kystbeskyttelse i Bogense: Usaglig bidragsfordeling for forsyningsselskaber førte til hjemvisning	24/04709, 24/04710, 24/04714 og 24/04715
11.10.2024	Afvisning af klage over Guldborgsund Kommunes afgørelse om nye vedtægter for Det Falsterske Digelag	24/03833
13.09.2024	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved Kulhuse Øst	24/02836, 24/02840
21.08.2024	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om lovliggørende tilladelse til kystbeskyttelse ved Hesseløje ophæves og hjemvises	24/02065, 24/02067
21.08.2024	Hjemvisning af sag om lovliggørende tilladelse til 12 høfder i Faaborg-Midtfyn Kommune grundet mangelfuld interesseafvejning	24/02066, 24/02068
21.12.2023	Afvisning af klage over kystbeskyttelsesprojekt i Jyllinge Nordmark og Tangbjerg grundet overskredet klagefrist	23/03200

30.08.2023	Miljø- og Fødevarerklagenævnets afvisning af klage over tilladelse til kystnært stenrev i Køge Bugt	23/04960
04.05.2023	Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse og strandfodring i Gribskov Kommune	22/11917
09.02.2023	Afgørelse om ophævelse og hjemvisning vedrørende afslag på lovliggørende tilladelse til kystbeskyttelses anlæg	22/08446
30.11.2022	Stadfæstelse af afgørelse om ændring af vedtægter for Jyllinge Nordmark og Tanbjerg Digelag	22/05860
11.10.2022	Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse i Halsskov, Korsør - ophævelse og hjemvisning af afgørelse om bidragspligt for forsyningsselskaber	22/04148 , 22/04150 og 22/04151
09.09.2022	Ophævelse og hjemvisning af afgørelse i sag om lovliggørende tilladelse til skråningsbeskyttelse	22/02900
15.04.2022	Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse - Halsnæs Kommune	21/11691
07.04.2022	Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om bidragspligt til kystbeskyttelsesprojekt ved Høll stadfæstes	21/12088 og 21/12869
29.03.2022	Miljø- og Fødevarerklagenævnets afvisning af realitetsbehandling af klage over Struer Kommunes afgørelse om ikke at meddele påbud vedrørende kystbeskyttelsesforanstaltninger	22/02224 og 22/02232
19.08.2021	Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om kystbeskyttelse ved sandfodring i Skagen	21/03255
25.03.2021	Afgørelse om afvisning af klage vedrørende tilladelse til kystbeskyttelse	21/00205
17.02.2020	Afvisning af klage over tilladelse til jollehavn pga. manglende retligt spørgsmål	20/00820
08.01.2020	Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om afvisning af klage vedrørende kystbeskyttelse	19/09107
01.11.2019	Afgørelse om kystbeskyttelsesprojekt på [vejnavn1] – ophævelse og hjemvisning af afgørelse om bidragsfordeling	19/03879
12.06.2019	Klage over Syddjurs Kommunes afgørelse om etablering af dige ved Gåsehage	19/01319
02.05.2019	Afslag på genoptagelse af ekspropriationssag vedrørende dige ved Karup Å	19/01186
11.04.2019	Afvisning af klage over ekspropriation til stormflodssikring i Jyllinge Nordmark	19/00492
12.03.2019	Afvisning af klage over afslag på ansøgning om kystbeskyttelse og påbud om at fjerne etableret kystbeskyttelse	18/07253
07.01.2019	Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om ekspropriation til digeformål i Skive	18/05248/1001387
04.10.2017	Afgørelse om udgiftsfordeling for Kystsikringslaget [forening1]	NMK-451-00017
06.06.2017	Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om dige ved Næsby Strand: Ændring af bidragsfordeling	NMK-451-00003
22.05.2017	Afgørelse om vedtægtsændring for Det Falsterske Digelag	NMK-450-00001

11.05.2017	Afgørelse om afvisning af klage over Kystdirektoratets afslag på lovliggørende tilladelse til forstærkning af kystbeskyttelse	NMK-450-00016
08.05.2017	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om afslag på lovliggørende tilladelse til kystbeskyttelse	NMK-450-00017